

mig at udtale, naar man nemlig seer hen til § 2, der jo udtrykkeligt siger, at Landvæsen-
 commissjonen skal tage Hensyn til, om Om-
 kostningerne staae i Forhold til det Diemed,
 der skal opnaaes. Altsaa vil jo et stort Bando-
 værks Nedlæggelse vistnok næsten aldrig kunne
 komme under Behandling, undtagen der virke-
 lig er saa stort et Terrain, at Omkostningerne,
 fordeelte paa alle Vedkommende, vilde blive min-
 dre, end man i Begyndelsen kunde troe, naar
 et saa stort Værk skulde nedlægges. Jeg har
 vel, som jeg tidligere har bemærket, renonceret
 paa at tage Bandoværkernes Nedlæggelse med;
 det er en Concession, jeg har gjort, for at
 faae det hen under de Paragrapher i Forord-
 ningen 29de Juli 1846, hvor jeg helst ønskede
 det, for at det nemlig kunde komme til endelig
 Afgjørelse, da det ellers mere hørte hen til de
 Forhold, der skulde prøves ordnede ved Forlig,
 naar der derom opstod Spørgsmaal. Imidler-
 tid kan jeg dog ikke Andet end understøtte For-
 slaget til § 1, da jeg virkelig troer, at det ikke
 vil kunne skade Sagen i den Grad, eller at det
 vil blive saa indgribende, som flere ærede La-
 lere have antaget, og det vil jo i høi Grad
 fremme Sagen. Derimod troer jeg ikke at kunne
 tilraade det ærede Thing at gaae ind paa de
 øvrige Ændringsforslag — uden forsaavidt det
 er Redactionsforandringer, der staae i Forbin-
 delse med det første Forslag — og navnlig ikke
 det til § 4; thi det er jo dog virkelig en fuld-
 kommen Expropriation, og det vil vist gaae
 langt videre, end det her forelagte Lovforslag
 har paatænkt at ville gaae. Saa onfseligt det
 vistnok i mange Tilfælde kunde være, som den
 ærede Forslagsstiller ogsaa har udviklet, troer
 jeg dog vistnok, at det hører hen til en særegen
 Lov, som maatte komme under speciel Forhand-
 ling ligesom enhver anden Expropriationslov,
 og navnlig, for at være i Overensstemmelse
 med Bestemmelsen i vor Grundlov, maatte det
 godtgøres, at det var til Almeenvæltets Fremme,
 og saa skulde der jo ogsaa fastsættes fuldstæn-
 dig Erstatning. Jeg mener altsaa, at det ikke
 ganske hører hen til denne mindre Lov. Den
 ærede 5te Landsstingsmand for 1ste Kreds
 (Ørsted) har yttret, at det forekommer ham,
 som om det Forslag, der er stillet af den ærede
 Landsstingsmand for 9de Kreds (Krarup), ikke

gaaer videre end det, som Udvalget har fores-
 slaet, idet Udvalget ogsaa paa en Maade vil
 tvinge Lodseierne til at tage Deel i en Om-
 kostning, som de maaskee ikke selv have lyst til
 at overtage. Jeg maa dog rigtignok herved
 bemærke, at Lodseierne ere de, som under alle
 Omstændigheder vilde nyde Fordeel af det; thi
 det er jo overladt til Landvæsencommissjonen
 at bestemme Omkostningerne i Forhold til den
 Nytte og det Gavn, de Vedkommende have af
 det; saa at det dog ikke kan sammenlignes med
 det at gjøre Forandringer i en Mølle imod
 Mølleseierens eller Brugereens Villie; thi her er
 det jo altid klart, at enhver Forandring er
 ikke til hans Gavn, men til hans Skade, og
 som han derfor egentligt ogsaa bør kunne
 sætte sig imod, saa at jeg ikke finder,
 at Forholdene ere ganske de samme her. Efter
 min Erfaring vil Sagen stille sig saaledes, at
 intet Amtsraad vil indlade sig paa disse Sæ-
 ger, uden at der haves en almindelig Mening
 derfor. Slige Sager begynde i Reglen med
 Andragender til Amtsraadet fra dem, der lide
 Skade, om at faae Møller forandrede o. s. v.
 for at blive frie for de Ulemper, de hidtil have
 lidt. Af disse Andragender har i Almindel-
 lighed ethvert Amtsraad nok, og nu, efterat
 det er befalet, at de store Bandoeb skulde regu-
 leres, er det netop, at saadanne Andragender
 ere indkomne til Amtsraadene i et langt større
 Antal end tidligere. Og Amtsraadet er baade
 opfordret og forpligtet til at tage Hensyn til
 disse Klager, og naar Amtsraadet bliver over-
 bevist om, at en Mængde Lodseiere virkelig
 lide Skade ved Anlægget og vilde have Gavn af,
 at en Forandring deri foregaaer, først da er
 det, at den Lov, som her er foreslaet, vil
 komme til Anvendelse. Thi først da, naar
 Amtsraadet er overbevist om, at det er til
 Nytte og Gavn, at Forandringen skeer, eller,
 som der staaer i Loven, naar et Amtsraad
 finder det fornødent, er det, at Amtsraadet
 har at tilkalde Landvæsencommissjonen, og
 denne har saa end yderligere at bedømme, om
 virkelig Amtsraadets Fordring er begrundet, og
 om der ikke mulig kan flyde større Skade end For-
 deel deraf. Og naar der gaaes tilværks med
 en saadan Forsigtighed, at de 2de Autoriteter,
 Amtsraadet og Landvæsencommissjonen, først